

Bachelor i Ri

në “INXHINIERI PYJORE”

Program Bachelor në “Inxhinieri Pyjore”

Programi Bachelor në “**Inxhinieri Pyjore**” kombinon aspektet shkencore, praktike dhe krijuese të shkencave pyjore në funksion të mirëqeverisjes së ekosistemeve pyjore dhe kullosore si edhe përdorimin e tyre në përputhje me objektivat e përcaktuara në planin e menaxhimit.

Kurikula u ofron studentëve aftësitë teknike dhe njohuritë e nevojshme për të menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve natyrore pyjore dhe kullosore.

Studentët do të marrin njohuri për vlerësimin e përditesuar të gjendjes së pyjeve dhe kullotave, si dhe për metodat e reja të menaxhimit dhe përdorimit të qëndrueshëm të burimeve natyrore. Gjithashtu ata do të jenë të aftë të zatojnë parimet e planifikimit hapsinor për përdorim multifunksional të burimeve pyjore dhe kullosore.

Programi përfshin si kurse teorike ashtu edhe projekte praktike, duke u lejuar studentëve të punojnë me grumbujt pyjor dhe kullotat për zbatimin e projekteve aplikative. Të diplomuarit përgatiten për të zhvilluar karrierën e tyre në menaxhimin dhe përdorimin e mjedisit pyjor dhe kullosor. Natyra ndërdisiplinore e programit nxit inovacionin, zgjidhjen e problemeve teknike dhe organizative duke i dhënë rëndësi përdorimit të teknikave të reja të punës teresisht miqësore me mjedisin.

Objektivat e Programit

Ky program ka për qëllim:

- **Zhvillimin e ekspertizës teknike për vlerësimin e ekosistemeve natyrore të pyjeve dhe kullotave dhe mbrojtjen e natyrës:** Ti pajisë studentët me njohuri të thelluara mbi metodat e vlerësimit të grumbujve pyjorë, teknologjinë e zbatimit dhe teknikat moderne të vjeljes së produkteve pyjorë drusore dhe jodrusore.
- **Nxitjen e krijimtarisë dhe inovacionit në përcaktimin e funksioneve kryesore dhe ndihmese të ekosistemeve pyjore dhe kullosore:** Të ofrojë aftësi për të përcaktuar sa më me efektivitet funksionet e ekosistemeve pyjore dhe kullosore në pajtueshmeri të plote me objektivat strategjike të zhvillimit rajonal dhe kombëtar.
- **Promovimin e praktikave të qëndrueshme në menaxhimin e pyjeve dhe kullotave:** Të inkurajojë zgjedhjen dhe përdorimin e metodave menaxhuese në përputhje me kërkesat e ekosistemeve pyjore dhe kullosore, si dhe me mjedisin në teresi. Gjithashtu, të

mbeshtese atesimin e studenteve per vleresimin e sherbimeve dhe produkteve nga ekosistemet natyrore pyjore dhe kullosore.

- **Krijimin e aftësive të zgjidhjes së problemeve dhe menaxhimit të projekteve:** Të përgatisë studentët për të menaxhuar projekte prodhimi dhe zhvillimi, duke nisur nga konceptimi deri në zbatimin e tyre, duke siguruar planifikim, buxhetim dhe koordinim efektiv me palët e interesuara.
- **Kultivimin e bashkëpunimit ndërdisiplinor:** Të zhvillojë aftësitë ndërdisiplinore të studentëve, duke kombinuar aspektet teknike të zhvillimit me ato ekonomike dhe sociale. Kështu studentet kanë mundësi bashkëpunimi në fusha si menaxhimi i pejsazhit, marketingu, mbrojtja e medisë, etj.

Kompetencat Kryesore

Të diplomuarit do të fitojnë ekspertizë në:

- Vlerësimin e saktë të grumbujve pyjorë nga pikëpamja silvikulturore dhe ekonomike.
- Menaxhimin e pyjeve dhe kullotave në mënyrë të qëndrueshme.
- Zgjedhjen e një forme më të mirë të qeverisjes së grumbujve pyjorë.
- Zbatimin me sukses projekte të ndryshme në pyje dhe kullota.
- Vlerësimin e sherbimeve dhe produkteve nga ekosistemet pyjore dhe kullosore

Mundësitë e punësimit dhe karrierës

- Agjencinë Kombëtare të Pyjeve
- Agjencinë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura
- Shërbimin pyjor Bashkiak
- Kompani private dhe OJF
- Agjenci të ndryshme të zhvillimit rural

Struktura e Kurikulës

Programi trevjeçar kombinon shkencat natyrore, shkencat teknike dhe shkencat ekonomike-shoqërore:

- **Viti i Parë:** Module baze në fizikëbotanike dhe ekologji, politikë dhe ligj, njohuri themelore në kushtet stacionale, statistike dhe inteligjence artificiale, kontrolli i erozionit dhe shkencat e tokës, bazat e ekonomisë etj. (60 ECTS).
- **Viti i Dytë:** Trajnim i përparuar në lëndet inxhinierike 1, menaxhim i pyjeve, jeta e eger dhe mbrojtja e pyjeve, ekologjia pyjore, silvikultura, fitopatologjia dhe entomologjia pyjore, prodhimi pyjor, Bazat e projektimit të interiorit, Tregjet e marketingu i produkteve drusore, etj (60 ECTS).
- **Viti i Tretë:** Dy specializime në “ **Menaxhim i ekosistemeve pyjore**” dhe “**Mbrojtja e natyrës dhe biodiversitetit**” (60 ECTS).

Qasja Ndërdisciplinare

Në përputhje me standardet ndërkombëtare (Muster Curricula), programi balancon:

- Shkencat Natyrore (45 ECTS): Botanike pyjore , dendrologji, fizikë e aplikuar, statistike, etj.
- Shkencat Teknologjike dhe inxhinierike (44 ECTS): Lende inxhinierike 1, lende inxhinierike 2, silvikulture mbareshtim pyjesh teknologji druri, aplikime te GIS dhe remote sensing, etj.
- Shkencat Sociale – ekonomike dhe ligjore (45 ECTS): Administrim biznesi, bazat e ekonomisë, bazat e politikës dhe ligji, tregu dhe marketingu, etj

Pse të zgjidhni këtë program?

Kjo diplomë kombinon aftësitë tekniko – profesionale dhe krijuese, duke i përgatitur studentët për një menaxhim të qëndrueshem të pyjeve dhe kullotave. Përmes përvojës praktike, studentët përmirësojnë aftësitë e tyre në vlerësimin dhe qeverisjen e burimeve natyrore në përputhje me parimet e qëndrueshmërisë, duke hapur kështu rrugë të ndryshme karriere si vlerësues, menaxhues, hartues dhe zbatues i projekteve. Ky program është më i miri për ata që kërkojnë të punojnë për mbrojtjen dhe zhvillimin e ekosistemeve pyjore, biodiversitetit të tyre dhe mjedisit në teresi. Zbatimi me korrektesë shkencore i projekteve nepermjet teknologjive innovative do të ndihmojë në përmirësimin e cilësisë së jetës.

KURRIKULA E STUDIMEVE

PROGRAMI I STUDIMEVE CIKLI I PARË (BACHELOR) NË

“INXHINIERI PYJORE”

Viti i Parë - 60 ECTS

No.	Module të detyrueshme	ECTS	Lëndët		ECTS
1	Bazat e botanikës dhe ekologjisë	6	Bazat e botanikës dhe ekologjisë	L	4
			Botanike e përgjithshme	P	2
2	Kushtet e stacionit	6	Kimi	L	2
			Gjeologji	L	2
			Klimatologji pyjore	L	2
3	Bazat e politikave dhe legjislacionit	6	Bazat e legjislacionit	L	3
			Ligji i mbrojtjes së natyrës	L	1
			Bazat e politikave	L	2

4	Statistika pyjore dhe bazat e te dhenave	6	Statistike pyjore	L	3
			Baza e te dhenave	U	3
5	Bazat e ekonomise	6	Administrimi i biznesit	L/S	4
			Bazat e ekonomise	L/S	2
6	Botanike pyjore	6	Dendrologji	L	3
			BBotanike pyjore	L/U	3
7	Industria e drurit	6	Druri si material- teknologjia dhe prodhimet	L	3
			Vetite fizike e mekanike te drurit	L/U	3
			Tregu i lendes drusore	L	
8	Kontrolli i rrjedhjeve te rrembyeshme, erozioni dhe gjeomatika	6	Fizika ne pyje	L/U	2
			Gjeomatika	U/E	4
			Kontrolli i erozionit	L/E	
9	Shkencat e tokes pyjore dhe plehrimi	6	Shkencat e tokes pyjore dhe plehrimi	L/U	3
			Ushtrime ne gjeologji	U	3
10	Bazat e Gjeomatikës (Vrojtimi, Sensimi në distancë dhe Gjeoinformatika)	6	Bazat e Gjeomatikës (Vrojtimi, Sensimi në distancë dhe Gjeoinformatika)	L/S	2

Viti i Dytë - 60 ECTS

No.	Module të detyrueshme	ECTS	Lëndët		ECTS
11	Mbareshtimi i pyjeve I	6	Matja e pyjeve	L/U	3
			Silvikulture I	L	3
12	Administrimi i bizneseve ne pyje dhe kontabilitet	6	Administrimi i bizneseve ne pyje	L/S	4
			Kontabilitet	L/U	2
13	Ekologji pyjore	6	Bazat e ekologjise	L/U	3
			Ekologjia pyjore	U/E	3
14	Ekologjia e kafsheve te egra dhe mbrojtja e pyjeve	6	Ekologjia e kafsheve te egra dhe gjuetia	L	3
			Mbrojtja e pyjeve	L/E	3
15	Planifikim i mbarshtrimit pyjor	6	Matjet ne terren	U	3
			Mbarshtrim pyjesh	L/U	3
16	Lende Inxhinierike pyjore I	6	Mbritshmeria pyjore	L/U	2
			Mekanizimi pyjor dhe ergonomia	L/U	4
17	Mbarshtrim pyjor II	6	Silvikulture II	L/U	4
			S Silvikulture e teknikat e shfrytezimit	E	2

18	Entomologjia e fitopatologjia pyjore	6	Entomologji pyjore	L/U	3
			F Fitopatologji pyjore	U	3
19	Teoria e bonitetit dhe Prodhimit te pyjeve	6	Teoria e bonitetit	U	3
			Teoria e prodhimit te pyjeve	L/S	2
			Botanika pyjore (eskursion)	E	1
20	Politikat dhe legjislacioni pyjor	6	Hyrje ne politikat pyjore	L/S	4
			E drejta administrative ne sektorin pyjor	L	2

Viti i Tretë - 60 ECTS

SPECIALIZIMI 1 Menaxhimi i ekosistemeve pyjore		ECTS	SPECIALIZIMI 1 Menaxhimi i ekosistemeve pyjore		ECTS
Module të detyrueshme të specializimit		18	Lënde të detyrueshme të specializimit		18
1	Menaxhimi i siperfaqeve kullusore	6	Menaxhimi i kullotave	L/S	2
			Silviopastoralizmi	L/S	2
2	Menaxhimi i ndermarjeve pyjore	6	Zhvillimi, organizimi e lidershipi i biznesit		6
3	Lende Inxhinierike pyjore II	6	Ndertimi dhe mirembajtaje e rrugeve pyjore	L/U	2
			Operacionet e shfrytezimit te pyjeve	L/U	2
			Siguria e shendetit ne punimet pyjore	L/U	2
4	Module me zgjedhje të specializimit	12	Lëndët me zgjedhje të specializimit		12
5	Projekt studimor interdisiplinar	6	Projekt studimor interdisiplinar	PJ	6
6	Marredheniet me publikun dhe menaxhimi i pyjeve te vegjel	6	Strategjia e marredhenieve me publikun bazuar ne sektorin pyjor	L/S	2
			Komunikim	L/S	2
			Menaxhimi i pyjeve te vogla, konsultimi, planifikimi operacional dhe marketingu i lendes drusore	L/U/ E	2
7		6	Bazat e marketingut	L/U	4

	Strategjia e marketingut dhe bioekonomia		Bazat e ekonomise qarkulluese	L/E	2
8	Matematike	6	Matematike	L/U	6
9	Lende me zgjedhje te lire	6	Lende me zgjedhje te lire		6
10	Lende me zgjedhje te lire	6	Lende me zgjedhje te lire		6
11	Praktike profesionale	6	Praktike profesionale		6
12	Teza e diplomes	12	Teza e diplomes		12
Profili Menaxhimi i ekosistemeve pyjore (Lendet me zgjedhje te lira)					
1	Gjuhe e huaj	6	Gjuhe e huaj B2 (teknike e shkencore	S	6
2	Analiza e pyjeve mbrojtjes	6	Funksionet mbrojttese te pyjeve	L/E	3
			Analiza hapsinore ne pyjet mbrojtjes	L/E	3
3	Zonat e mbrojtura dhe aspekte te perdorimit te qendrueshem dhe konservimit te natyres	6	Perdorimi i qendrueshem i tokes ne vendet e zhvilluara	L	2
			Zonat e mbrojtura e qeverisja e tyre	L	2
			Konservimi i natyres ne peisazhin kulturor	S	2
4	Ekosistemet pyjore: Sherbimet ne ekosistem dhe roli ne ndryshimet klimatike	6	Bazat e mbareshtimit pyjor	L/E	4
			Zbutja dhe pershtatja ne ekosistemin pyjor	L	2

Viti i Tretë - 60 ECTS

SPECIALIZIMI 2 Mbrojtja e natyres dhe biodiversitetit		ECTS	SPECIALIZIMI 2 Mbrojtja e natyres dhe biodiversitetit		ECTS
Module të detyrueshme të specializimit		18	Lëndë të detyrueshme të specializimit		18
1	Identifikimi i gjitareve dhe shpendeve te eger (zogjve)	6	Ushtrime per njohjen e gjitareve	U/E	3
			Ushtrime per njohjen e shpendeve e eger (zogjve)	U/E	3
2	Sistemet e ujit – planifikimi dhe aspekte ekologjike	6	Planifikimi i trupave ujore dhe nxhineria e lumenjve	S	3
			Ekologjia lumore e aplikuar	L/U	3
3	Planifikimi hapsinor dhe bujqesia	6	Planifikimi i pergjithshem hapsinor per pylletaret	L/S	3

			Bazat e bujqesise	L/E	3
Module me zgjedhje të specializimit		12	Lëndët me zgjedhje të specializimit		12
1	Zonat e mbrojtura dhe aspekte te perdorimit te qendrueshem dhe konservimit te natyres	6	Perdorimi i qendrueshem i tokes ne vendet e zhvilluara	L	2
			Zonat e mbrojtura e qeverisja e tyre	L	2
			Konservimi i natyres ne peisazhin kulturor	S	2
2	Biodiversiteti gjenetik dhe organizmik ne ekosistemet pyjore	6	Biodiversiteti organizmik i kafsheve ne ekosistemet pyjore	L	2
			Principet gjenetike te bimeve, kafsheve dhe kerpudhave ne ekosistemin pyjor	L/U	4
3	Projekt studimor interdisiplinar	6	Projekt studimor interdisiplinar	PJ	6
4	Ekosistemet pyjore: Sherbimet ne ekosistem dhe roli ne ndryshimet klimatike	6	Bazat e mbareshtimit pyjor	L/E	4
			Zbutja dhe pershtatja ne ekosistemin pyjor	L	2
5	Lende me zgjedhje te lire	6	Lende me zgjedhje te lire		6
6	Lende me zgjedhje te lire	6	Lende me zgjedhje te lire		6
7	Praktike profesionale	6	Praktike profesionale		6
8	Teza e diplomes	12	Teza e diplomes		12
Profili Menaxhimi i ekosistemeve pyjore (Lendet me zgjedhje te lira)					
1	Gjuhe e huaj	6	Gjuhe e huaj B2 (teknike e shkencore	S	6
2	Analiza e pyjeve mbrojtës	6	Funksionet mbrojtëse te pyjeve	L/E	3
			Analiza hapsinore ne pyjet mbrojtës	L/E	3
2	Matematike	6	Matematike	L/U	6
4	Zhvillimi i turizmit natyror	6	Burimet dhe infrastruktura e ekoturizmit	L	3
			Ndikimet mjedisore dhe menaxhimi i mbetjeve	S	3

Lende me zgjedhje (per studentet qe nuk do te zgjedhin specializimet)				
Disiplina mësimore			Frek	ETCS
Moduli	ETCS	Lënda		
Gjuhe e Huaj	6	Gjuhe e huaj B2 (teknike e shkencore)	S	6
Identifikimi i gjitareve dhe zogjve	6	Ushtrime per njohjen e gjitareve	U/Es k	3

		Ushtrime per njohjen e zogjve	U/Es k	3
Biodiversiteti gjenetik dhe organizmik ne ekosistemet pyjore	6	Biodiversiteti organizmik i kafsheve ne ekosistemet pyjore	L	2
		Principet gjenetike te bimeve, kafsheve dhe kerpudhave ne ekosistemin pyjor	L/U	4
Gjeomorfologji – peisazhi dhe proceset	6	Hyrje ne gjeomorfologji	L/U	3
		Gjeomorfologjia dhe rreziqet natyrore	L/Es k	3
Zonat e mbrojtura dhe aspekte te perdorimit te qendrueshem dhe konservimit te natyres	6	Perdorimi i qendrueshem i tokes ne vendet e zhvilluara	L	3
		Konservimi i natyres ne peisazhin kulturor	S	3
Hidraulika dhe hidromekanika	6	Hidraulika dhe hidromekanika	L/U	6
Inxhinieria hidraulike	6	Inxhinieria hidraulike	L/U	6
Inxhinieria gjeologjike, gjeoteknika dhe ndertimi e mirembajtja e rrugeve pyjore	6	Inxhinieria gjeologjike	L/U	3
		Gjeoteknika	L/U	3
Projekt studimor interdisiplinar	6	Projekt studimor interdisiplinar	PJ	6
Menaxhimi dhe monitorimi i sherbimeve ne ekosistemet pyjore	6	Menaxhimi dhe monitorimi i karbonit, i produkteve jo drusore dhe te tjera sherbime mjedisore ne kuptimin e menaxhimit te qendrueshem	L/S	6
Strategjia e marketingut dhe bioekonomia	6	Bazat e marketingut	L/U	4
		Bazat e ekonomise qarkulluese	L/E	2
Matematike	6	Matematike	L/U	6
Mekanike e shkenca e materialeve	6	Mekanika	L/U	4
		Shkenca e materialeve	L	2
Marredheniet me publikun dhe menaxhimi i pyjeve te vegjel	6	Strategjia e marredhenieve me publikun bazuar ne sektorin pyjor	L/S	2
		Komunikim	L/S	2
		Menaxhimi i pyjeve te vogla, konsultimi, planifikimi operacional dhe marketingu i lendes drusore	L/U/ E	2
Sistemet e ujit – planifikimi dhe aspekte ekologjike	6	Planifikimi i trupave ujore dhe inxhinieria e lumenjve	S	3
		Ekologjia lumore e aplikuar	L/U	3
Planifikimi hapsinor dhe bujqesia		Planifikimi i pergjithshem hapsinor per	L/S	3

	6	pylletaret		
		Bazat e bujqesise	L/E	3
Analiza e pyjeve mbrojtës	6	Funksionet mbrojtëse të pyjeve	L/E	3
		Analiza hapsinore në pyjet mbrojtës	L/E	3
Ekosistemet pyjore: Shërbimet në ekosisteme dhe roli në ndryshimet klimatike	6	Bazat e mbareshtrimit pyjor	L/E	4
		Zbutja dhe përshtatja në ekosistemin pyjor	L	2
Menaxhimi i sipërfaqeve kullimore	6	Menaxhimi i kullotave	L/S	3
		Silviopastoralizmi	L/S	3
Menaxhimi i ndërrmarjeve pyjore	6		S	6
Lende Inxhinierike pyjore II	6	Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrugëve pyjore	L/U	2
		Operacionet e shfrytëzimit të pyjeve	L/U	2
		Siguria e shëndetit në punimet pyjore	L/U	2

Si zbatohet ndërdisiplinarteti i programit sipas kurrikulave?

28 % ECTS në shkencat e natyrës

27 % ECTS në Shkencat teknike

28 % ECTS në Shkenca Sociale

17% ECTS në Programi special

12 % e klasave të anglishtes